

Sisäministeriö

Viite:

Sisäministeriön lausuntopyyntö 19.12.2025, VN/30556/2024

Asia:

Oikeuskanslerin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta (maasta poistaminen)

Sisäministeriö on pyytänyt oikeuskanslerilta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta.

Esityksen tarkoituksena on pyrkiä tehostamaan laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden maasta poistamista ja selkiyttää ulkomaalaislain sääntelyä tältä osin. Esityksessä ehdotetaan maasta karkottamista koskevien päätösten täytäntöönpanokelpoisuuden muuttamista siten, että päätökset olisivat täytäntöönpantavissa nykyistä aikaisemmassa vaiheessa prosessia. Esityksessä ehdotetaan myös joitakin muita muutoksia ulkomaalaislakiin.

Siirtymäsäännöksen tarve

Esitetyssä 36 b §:ssä tiukennettaisiin oleskeluluvan saamisen edellytyksiä, joten tältä osin esityksessä olisi syytä harkita siirtymäsäännöksen tarvetta lainmuutoksen voimaan tullessa vireillä olevien asioiden käsittelyyn sovellettavasta lainsäädännöstä tai vaihtoehtoisesti perustella, miksi tässä tilanteessa ei tarvittaisi siirtymäsäännöstä. Myös muiden esitettyjen muutosten osalta jatkovalmistelussa tulisi vielä kiinnittää huomiota siirtymäsäännösten mahdolliseen tarpeellisuuteen, jotta välttyttäisiin yksittäistapauksellisesti kohtuuttomilta soveltamistilanteilta lain voimaantullessa.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon pyytäminen

Hallituksen esitysluonnoksen säätämisjärjestysperusteluissa todetaan, että edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärestyksessä. Hallitus pitää kuitenkin suotavana, että perustuslakivaliokunta antaisi asiasta lausunnon. Säättämisjärjestysjaksossa on tuotava selkeästi esiin ja yksilöitävä ne ehdotukseen sisältyvät säännökset, jotka perustuslain tai oikeuskäytännön valossa vaikuttavat tulkinnanvaraisilta tai periaatteellisesti merkityksellisiltä. Jos käsillä on oikeudellinen kysymys, jota perustuslakivaliokunta ei ole aikaisemmin arvioinut, myös tämä on tuotava esiin. Esityksessä tulisi tuoda perustellusti esille se, miksi pidetään suotavana, että perustuslakivaliokunta antaisi asiasta lausunnon eli mitkä ovat ne oikeudelliset kysymykset, joita perustuslakivaliokunta ei ole aiemmin arvioinut tai jotka ovat sisäministeriön näkemyksen mukaan tulkinnanvaraisia. Nämä seikat eivät nyt ilmene esityksestä. Hallituksen esityksessä tulisi täsmentää, miltä osin tai mistä aiheesta hallitus katsoo perustuslakivaliokunnan lausunnon olevan tarpeellinen.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Janne Salminen

Esittelijäneuvos

Elina Nyholm